

ЗАТВЕРДЖЕНО
Вченою радою
Національного університету
«Чернігівська політехніка»
«30» листопада 2021 р. протокол № 11
Введено в дію наказом ректора
«30» листопада 2021 р. наказ № 221

**Рекомендації
щодо організації та проведення
науково-педагогічної практики здобувачів вищої освіти
третього освітньо-наукового ступеня доктора філософії
в Національному університеті «Чернігівська політехніка»**

Чернігів 2021

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Рекомендації щодо організації та проведення науково-педагогічної практики здобувачів вищої освіти третього освітньо-наукового ступеня в Національному університеті «Чернігівська політехніка» розроблені відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Чернігівська політехніка», Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти Національного університету «Чернігівська політехніка», Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого Постановою Кабінету Міністрів від 23 березня 2016 р. №261, Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук в аспірантурі та докторантурі Національного університету «Чернігівська політехніка» (далі – Університет).

1.2. Науково-педагогічна практика (далі – практика) є одним із компонентів (з відповідним обсягом кредитів ЄКТС) освітньої складової освітньо-наукової програми підготовки здобувачів наукового ступеня доктора філософії.

2. МЕТА ТА ЗМІСТ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

Метою практики є набуття аспірантами навичок та досвіду навчальної та науково-методичної роботи, формування та розвиток професійних компетентностей щодо здійснення науково-педагогічної діяльності.

Завдання практики, перелік компетентностей і програмних результатів практики відображаються в робочих програмах практики, складених на основі освітньо-наукових програм.

3. ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

Навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії за кожною з освітньо-наукових програм включає обов'язкову практичну складову «Науково-педагогічна практика» обсягом 3 кредити ЄКТС (90 годин).

Календарний графік практики та зміст практики затверджуються на засіданні кафедри.

Базою для проходження практики є кафедра, за якою закріплений аспірант. Аспірант може пройти практику на інших кафедрах Університету та на аналогічних кафедрах інших закладів вищої освіти.

Науково-педагогічна практика проводиться здебільшого після засвоєння робочої програми дисципліни «Методологія, організація та технологія наукових досліджень» і є обов'язковою для всіх аспірантів очної і заочної форми навчання.

4. КЕРІВНИЦТВО НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОЮ ПРАКТИКОЮ

Загальне керівництво практикою покладається на завідувача кафедри, за якою закріплений аспірант. Безпосереднє керівництво та контроль за виконанням практики аспіранта здійснюється його науковим керівником.

Науковий керівник у межах годин, передбачених за наукове керівництво, забезпечує організацію, планування та облік результатів практики, надає методичну допомогу у плануванні та організації практики, контролює роботу аспіранта під час практики згідно з календарним графіком, готує відгук про проходження практики.

Академічне навантаження, яке виконує аспірант під час практики, зараховується викладачу, який викладає певний курс і контролює якість його викладання аспірантом (присутність викладача на заняттях обов'язкова).

5. ЗМІСТ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

Практика складається з трьох етапів: підготовчого, основного та звітнього.

Для кожного етапу керівником практики мають бути сформовані конкретні завдання, які вносяться до індивідуального плану практики аспіранта (додаток 1).

Зміст *підготовчого* етапу:

- спільна робота аспіранта з керівником та іншими членами кафедри щодо вирішення поточних навчально-методичних питань;
- ознайомлення з матеріально-технічною базою кафедри й наявним методичним забезпеченням навчального процесу;
- ознайомлення з організацією планування та обліку навчальної, наукової та методичної роботи на кафедрі, нормативними документами освітнього процесу.

На *основному етапі* практика може включати такі форми та види педагогічної діяльності:

- проведення практичних (лабораторних, семінарських) занять;
- участь у розробленні (оновленні) навчально-методичного забезпечення навчальної дисципліни;
- перевірка індивідуальних завдань студентів;
- відвідування занять викладачів фахових дисциплін у галузі наукового дослідження аспіранта;
- керівництво науково-дослідною роботою студентів;
- проведення консультацій зі студентами;
- інші види аудиторного та поза аудиторного навчального навантаження;

На *звітньому* етапі аспірант готує звітні матеріали за підсумками практики й надає керівнику з метою перевірки та оцінювання.

6. ПІДСУМКИ ТА ОЦІНКА РЕЗУЛЬТАТІВ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

За підсумками проходження практики аспірант готує *звіт* про проходження практики (додаток 2), який оформлюється за вимогами, встановленими робочою програмою практики.

Аспірант подає підготовлений звіт на рецензування керівнику протягом тижня після завершення практики.

Результати практики оцінюються комплексно (додаток 3), з урахуванням усієї сукупності характеристик, що відображають результати оволодіння ним завдань, визначених у робочій програмі практики, спрямованих на становлення здобувача вищої освіти як науково-педагогічного працівника високої кваліфікації і затверджуються на засіданні відповідної кафедри.

Після завершення практики та затвердження її результатів на кафедрі аспірант має заповнити блок «Практична підготовка» свого індивідуального плану наукової роботи та індивідуального навчального плану аспіранта.

Оцінка за практику вноситься до заліково-екзаменаційної відомості й індивідуального плану наукової роботи та індивідуального навчального плану аспіранта.

Загальний звіт про проходження практики з підписами, витяг із протоколу засідання кафедри про результати обговорення та оцінювання практики аспірант подає до відділу аспірантури.

Для здобувачів ступеня доктора філософії поза аспірантурою, які мають педагогічний стаж та продовжують педагогічну діяльність у межах функціональних обов'язків науково-педагогічного працівника, рішенням кафедри, за якою закріплений аспірант, практика може бути скорочена або зовсім не проводитися (за умови надання позитивної характеристики з місця роботи).

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЧЕРНІГІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

**ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ПЛАН
НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ**

аспіранта _____
(ПІБ аспіранта)

кафедри _____
(повна назва кафедри)

за спеціальністю _____
(код та назва спеціальності аспіранта)

у _____ семестрі 20__ – 20__ навчального року (відповідно до навчального плану)

Керівник науково-педагогічної практики:

_____ (посада, вчене звання, науковий ступінь та ПІБ керівника практики)

Календарний графік проходження практики

№ з\п	Завдання (види робіт)	Обсяг (годин)	Термін виконання запланованого завдання (роботи)	Відмітка про виконання
1	2	3	4	5
1				
2				
3				
.....				

Аспірант: _____ (підпис) _____ (ПІБ)

_____ (дата)

Керівник практики _____
_____ (підпис) _____ (ПІБ)
_____ дата

Затверджено на засіданні кафедри __ ____ від « ____ » 20 ____ року, протокол № ____.

Завідувач кафедри _____
_____ (назва кафедри) _____ (підпис) _____ (ПІБ)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЧЕРНІГІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

**ЗВІТ
ПРО ПРОХОДЖЕННЯ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ**

аспіранта _____
(ПІБ аспіранта)

кафедри _____
(повна назва кафедри)

за спеціальністю _____
(код та назва спеціальності аспіранта)

у _____ семестрі 20____ – 20 _____ року

Керівник практики: _____
(посада, вчене звання, науковий ступінь та ПІБ керівника практики)

Календарний графік проходження практики

№ з\п	Завдання (види робіт)	Термін виконання запланованого завдання (роботи)	Результат виконання, обсяг (годин)	Оцінка, зауваження і пропозиції щодо виконання завдання (роботи) (заповнюється керівником)
1				
...				

Основні підсумки практики:

Загальний відгук керівника практики (з рекомендованою оцінкою за 100 бальною шкалою)

Керівник практики _____ (підпис) _____ (ПІБ)

дата _____

Висновок кафедри

Загальна оцінка _____

(за національною шкалою, за шкалою ЄКТС)

Затверджено на засіданні кафедри _____ від «___» 20___ року, протокол №_____.

Завідувач кафедри _____

(назва кафедри)

(підпис)

(ПІБ)

Система оцінювання

Оцінка (за національною шкалою) / National grade	Мін. бал / Min. marks	Макс. Бал/ Max. marks
Національна диференційована шкала / National Differentiated grade		
Відмінно / Excellent	90	100
Добре / Good	75	89
Задовільно / Satisfactorily	60	74
Незадовільно / Fail	0	59
Шкала ЄКТС / ECTS grade		
A	90	100
B	82	89
C	75	81
D	66	74
E	60	65
FX	0	59